

בין הרובים

מסביב לממשלה השתררה אווירה של סוף העונה. הנכסים עומדים למכירה.

הכל ממתניע לנפילת הממשלה. לא רק בארץ, אלא בעולם כולו. עיתונאים זרים מכל העולם באים לישראל כדי לברר, ממקור ראשון, מתי בדיוק תיפול הממשלה, ואיך דיפלומטים זרים שולחים על כך דו"חות מפורטים לממשלותיהם. הכל מסכימים כי שעת האפס, אם אכן תהיה, תבוא בשעה שורר עדר-החקירה לעניין הטבח בבית רות תגיש את הדו"ח שלה (ראה עמוד 7).

אולם הוועדה לא נתפזה. היא כילכלה את מעשיה באיטיות שיתית ומשגעת. היא בחרה באולם הזקוק לשיפוץ, ואלה בוצעו בצלתיים. היא פירסמה מודעות לעדום פוטנציאליים. היא ערכה בדיקות ביטחוניות לעובדיה. היה לה זמן.

מכירה פרמבית. בינתיים נראה כאילו המדינה מתפרקת. בית המישפט, סמל הריבונות של החוק, עמד בסימן של התפרקות. לראשונה בתולדות המדינה פנה נשיא של ביחמישפט, שופט ותיק ומל כובד, מעל מירקע הטלוויזיה אל שריהמישפטים ותבע ממנו להתיי פטר.

בצבא נמשכו הוועזעים. מפקד חטיבת-מילואים — „החטיבה שלא גוייסה“ — פנה פומבית אל אריאל שרון ותבע ממנו להתנצל. נודע כי הדבר נעשה באישור הרמטכ"ל. הוריו סביב לחטיבה זו, חטיבת-עילית של צנחנים, העסיק את העיר תונות והגיע לטונים גבוהים. ית-שגם זה היה דבר חסרת-תקדים בתולדות ישראל: קצינים הודיעו פומבית שאין להם אמון בשרי הביטחון.

המיטרה הודעוזה, כאשר שור-טרים-גברים נקראו לטפל בהפי גנה בלתי-חוקית של גשותיהם, שזכתה רק ברבע האחרון ברשיון. כלילה נחתכו צמיגי המכוניות של עשרות קציני-מיטרה בכירים, ו-הודיעה הכללית היתה שהמעשה בוצע על-ידי שוטרים.

חברת-התעופה הלאומית, המ-הווה את סמל המדינה בחובי העיר-לם, הייתה מושבתת. הנהלתה אח-זה שכל האמצעים כדי לפרקה ריי-שכח (ראה עמודים 9,8). ולהיע בירה לידיים פרטיות — כאילו היה זה פריט במכירה כללית של סוף-העונה, הוא חלק מנכסיו של מיפ-על שפוטט את הרגל.

הרב הראשי, שלמה גורן, שצריך היה לסמל את הסמכות המוסרית של דתי-ישלים, ביצע את אחד המעשים המשפילים והנלעגים ביותר במדינה: הוא איים שאם לא יאריכו את תקופת-כהונתו, בני-גוד מפורש לחוק הקיים, הוא יקים תנועה פוליטית שתחבל במפלגת-תו של השר הארצי לענייני-דתות (ראה עמוד 7). היה זה מעשה גלוי של סחיטה חסרת-בושה, שערור צחוק של בוז כביבור החילוני ו-מבוכה בקרב הציבור הדתי ההגון.

כדור עיפרת. במצב זה של בין-הערביים ניסתה ממשלת-ביגין להחזיק איכשהו מעמד. חברה דבק זה בה. הם רצו להיפטר מאריאל שרון, שהפך כדור-עופרת הקשור ברגליה, ושאיים למשוך את כולם למצולות. אך איש לא העז לקום על שרון. היה ברור שגם מנהם בגין פוחד מנפיו.

כמו חיה פצועה, מסוכן שרון כיום יותר מתמיד. הוא עלול לני-סות להציל את עצמו באמצעות הרפתקה מילחמתית נוספת.

עמיתו, שוב אי-גם מאמינים למילה היוצאת מפיו. שרון פצוע הוא שרון תוקפני.

מיפלות

שתים דומים

פרס ורבין מחזקים

את עור הדוב

שעדיין לא נצוד.

בעוד שהכל סברו כי יש סיכוי סביר מאוד לנפילת הממשלה ב-חודשים הקרובים (ראה לעיל), היו במערך אנשים פסימיים יותר. „הכישלון רודף את שימעון פרס כל חייו“, אמר אחד העסקנים. „גם הפעם יתקלקל הכל ברגע האחרון. פרס הוא מפסידן מיקצועי.“

אבל פרס נשאר אופטימי כדרכו. והוא מתכוון לכניסתו למישרד ראש-הממשלה. כהנהגה לכך הודיע שהגיע להסכם מחדש עם יצחק רבין, שיהיה שריהביטחון במיקרה של הקמת קואליציה חדשה בכ-נסת הנוכחית.

לרבים הזכיר הסכם זה את הסיי פור על הציידים, שחלקו ביניהם את עור הדוב עוד לפני שזה נצוד. מנחם בגין ואריאל שרון הם שני דובים מנוסים, וקשה להאמין כי ישתפו פעולה עם הציידים עד הסוף. מי שסבור כי הציד יהיה מיבצע אוטומטי, ואין צורך אלא לחכות עד שהדובים יצודו את עצ-מם, עלול להתעורר באחד הבקרים ולהיווכח כי הדובים צדו את הצ-יידים.

המילחמה

מה יישאר?

בזו אחר זו

מקפת ממשלת-ביגין

את עמדותיה.

הדבר כבר הפך לשיטה: ממ-שלת-ישראל משמיעה דיבריי-הר-מציגה דרישות וקובעת עמדות — ולמחרת היום היא מתקפלת תחת לחץ אמריקאי, שאי-אפשר לעמוד בפניו.

כך קרה במערב ביירות. הרנט-כ"ל ואלוף-הפיקוד הודיעו כי צה"ל ישהה שם במשך חודשים ואולי אחרון חיילי צה"ל את העיר. על שני חלקיה.

השבוע חזר מישהו על עצמו שוב ושוב.

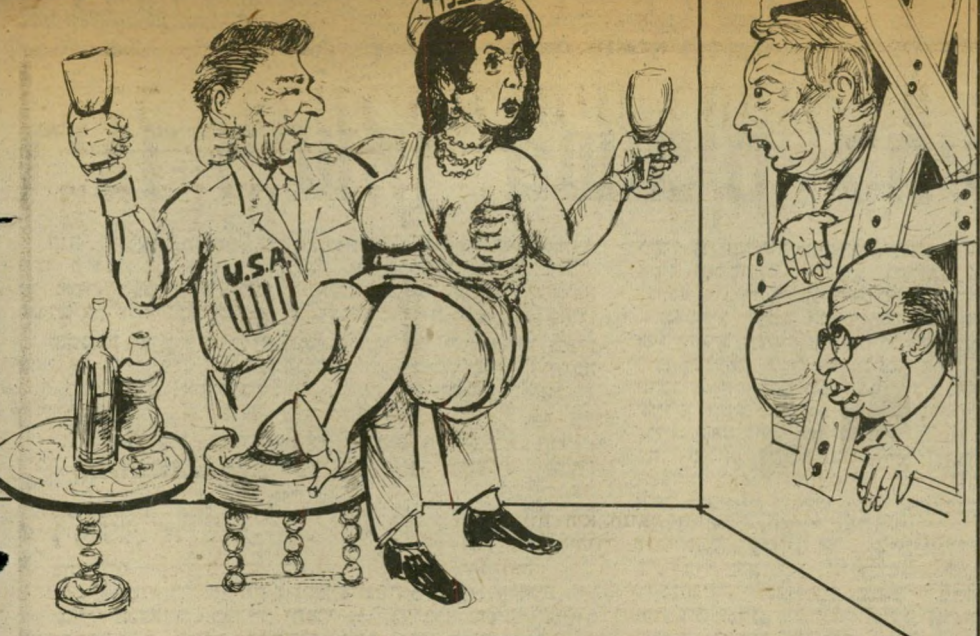
ממשלת-ישראל הודיעה אולטי-מטיבית כי על „המחבלים“ לצאת מצפון לבנון ומיזוחה לפני שתח-חיל תוזות צה"ל. כעבור יום הר-דיוע האמריקאים כי כל הכוחות הזרים — הסורים, הישראלים ו-הפלסטינים — ייסוגו ברוזמינית.

ממשלת-ישראל הודיעה כי הסו-רים חייבים לזווג מלבנון לפני צה"ל. כעבור יום הסתבר מרמזים של דובריה כי היתה זאת דרישה בעלמא. הנסיגה היתה ברוזמינית. צה"ל הודיע שהוא מתכוון ל-חורף ארוך בלבנון. האמריקאים הודיעו כי הנסיגה תסתים לפני סוף השנה.

חדאד לדין. הבעיה ההמורה ביותר היתה בדורים-לבנון.

אחרי שהופרכו כל שאר מט-רות המילחמה, נותרה המטרה הראשונה, שבגללה החלה — כב-יכול — הפלישה ללבנון: תפיסת הגורת-ביטחות ברוחב של 45 או 40 קילומטרים. השבוע היה גם הישג דל זה מוטל בספק.

תחילה הודיע אריאל שרון כי צה"ל לא ייסוג מאיזור זה, אלא במיסגרת חוזה-שלום רישמי עם ממשלת-לבנון. שרון ידע, כמובן,

פירות הניצחון

טובים כדי להסכים לנשואי-נוחיות מסוג זה.

יפוי-כוח מזגבל. חוסיין רצה לקבל תפקיד בתהליך-השלום הא-מריקאי החדש, על-פי תוכניתו של רונלד רגן, שתבוא במקום קמפ-דיוויד הגוססת. אך הוא לא רצה להסתכן בשום עימות עם אש"ף ועם ערפאת, שהוא עתה גיבור העולם הערבי, בעיקבות מצור-ביירות.

ערפאת, לעומת זאת, רוצה ל-ש לב את אש"ף בתהליך-השלום. מר-כן להיצור לשם כך בחוסיין, המ-קובל על האמריקאים ועל מיפלת-העבודה הישראלית.

ההסכם המסתמן בין השניים: המלך יכיר שוב באש"ף כבנציג-העם הפלסטיני, אש"ף יתן לו יפוי-כוח מוגבל לנהל משאומתן בש-מו. התוצאה צריכה להיות הקמתה של מדינה פלסטינית בגדה ובר-צועה, אשר בירתה תהיה בירר-שלים המיוזרחית. בין פלסטין התי-דשה ובין ירדן יקום איחוד פור-מלי כלשהו.

(בערבית אין מילים כמו „פר-רציה“, „קונפדרציה“, שהן מטוש-טשות למדי גם בשפות האירופיות. המילה הערבית המקובלת היא „איחוד“, שתוכנה הממשי יכול להיות רב או אפסי, בהתאם לני-סיונות. בדור האחרון הוקמו מיט-פר רב של „איחודים“ כאלה בעו-לם הערבי, שכולם התפרקו אחרי זמן קצר, וזרבים מהם אף לא תיפ-קדו בפועל במשך יום אחד.)

סוריה מודאגת. התקרבות זו גועדה כולה להפעיל לחץ על יש-ראל, ולאפשר מדיניות ערבית עיק-בית לסיום הכיבוש הישראלי בג-דה וברצועה, בשיתוף-פעולה עם שריהמריקאים. היא לא מצאה חן בעיני יריבתה של ירדן, סוריה. שריההסברה הסורי תקף השבוע את ערפאת, שלל ממנו את הזכות לדבר בשם העם הפלסטיני כולו. הוא רצה לשמור לפחות חלק מן-העניין הפלסטיני בידי סוריה, שסו-רניה באש"ף עדיין לא חוסלו לגמ-רי. אולם נראה כי במצב שנוצר אחרי המילחמה יש לסורים רק אפשרות מוגבלת להפעיל לחץ על ערפאת.

השבוע הודתה סוריה רשמית בכך שלאירגו הסירוריסטי של אברניודאל, יש מישרד בדמשק. אירגון זה הוא שביצע, כנראה, את ההתקפה על בית-הכנסת ב-רומא (ראה מכתב העורך בעמוד 3). התנקשות זו נועדה לערער את מעמדו של ערפאת בעולם ואת-אמינות הקו המתון של הנהגת אש"ף. סוריה עתה ברומא על

שממשלת-לבנון אינה חולמת על חווה כזה, וכי גם האמריקאים מתנגדים לו.

לפתע נשמעה דרישה אחרת של ממשלת-ישראל: צבא-לבנון הוא שיערוב לביטחון באיזור זה. כלו-כד: צה"ל ייעלם מתוכו.

אך כניסתו של צבא לבנון מעו-ררת בעיה קשה. באיזור זה יושב המייג'ר סעד חדאד, הנחשב כ-עריק מן הצבא הלבנוני. בעבר מנע חדאד בכוח — לפי דרישת ישראל — את כניסת הצבא ה-לבנוני למובלעת שלו, ואף פתח עליו באש. הצבא הלבנוני המוש-פל לא שכח זאת.

לפני שנרצה בנסיבות מיסתור-יות, איים בשיר אל-גימיל להע-מיד את חדאד לדין צבאי. אחיו, הנשיא חדש, שונא את חדאד עוד יותר.

הפרי האחרון. אם יכנס הצ-בא הלבנוני לדרום-לבנון, מה יהיה גורלו של חדאד?

אחרי שנסוגה מדרישתה שצה"ל יישאר בדרום לבנון, תובעת עתה ממשלת-ביגין כי ייקבע מעמד גאות לחדאד באיזור זה. פירוש הדבר: המשך הכיבוש הישראלי העקיף. אולם כל הסימנים מעידים כי ל-אמין אל-גימיל ולאמריקאים אין כל חשק להסכים לכך. ואם האמ-ריקאים ירצו, גם חדאד ייעלם מן-השטח.

כך, בעיקבות מילחמת-הלבנון, עשוי להיווצר, בלחץ אמריקאי, מצב שמבחינתם של שרון ועמיתיו יהיה גרוע מזה שהיה קיים לפני המילחמה. לבנון, על כל חלקיה, ובכללם המובלעת של חדאד, עשו-ייה להישמט מידיהם כליל. „הפרי“ האחרון של המילחמה יירקב גם הוא.

יחסים מרחביים

נשואי נוחיות

זהו ההישג הגדול ביותר שיש אריאל שרון: חוספין וערפאת התחבקו והסכימו לפעוז במשותף.

המלך חוסיין ויאסר ערפאת התי-חבקו.

יתכן שזה היה ההישג הגדול ביותר של אריאל שרון במילחמת-הלבנון: הוא הביא להתפייסות פומבית מופגנת של המלך חוסיין, גיבור „ספטמבר השחור“, וערפאת, יויר אש"ף.

התפייסות זו היתה, כמובן, על-תנאי לשני הצדדים היו מניעים

מעשיו של ערפאת בעמאן. אך נראה כי גם זה לא יצליח.

בפעם הראשונה מאז ראשית המיפעל הציוני עומדת ישראל עתה מול פני מדיניות ערבית כמעט מאוחדת, גבוהה, מתונה ומחושבת. גם זהו הישג מרשים של אריאל שרון.

התנחלות

פרובוקציות

מה שטיבעי בישראל

הוא פרובוקציה בלתי-

נסבלת מעבר לגבול.

ממשלת-מצריים הקימה ליד אל-עריש מחנה של קנאים פלסטיניים, שנשבעו לכבוש את באר-שבע. המחנה נקרא „אל הנגב“. הטלווי-זיה המצרית סיקרה את טקס התי-סוד, שבה נאמו יוזמי-המחנה על החובה הקדושה לכבוש את פלס-טין מידי האוייב הציוני.

שילטונות-הצבא הירדניים ליד הגבול הישראלי הודיעו, כי התי-ליטו לחבר לרשת החשמל והמים קבוצה של קנאים פלסטיניים, חסי-דיו של ג'ורג' חבש, שהקימה ישוב ליד הגבול, במרחק של כמה מאות מטרים מסדום.

זה לא קרה, כמובן. אילו זה היה קורה, היתה ממשלת-ישראל פותחת בדווקא, ומאיימת בנקיטת צעדים צבאיים כדי לחסל את הפרובו-קציות.

אבל זה קרה השבוע — בכיוון הפוך.

ברצועת-עזה קמה התנחלות חד-שה בשם „אלי סיני“. בטקס דתי-ליהי-לקרקע, שוסקרה בהרחב בטלוויזיה הישראלית, הופיעו רא-שי „התנועה לעצירת הנסיגה ב-סיני“, משכבר הימים, ונשבעו לכי-בוש בחזרה את סיני, שהיא שטח מצרי ריבוני, ואשר הוחזרה למצ-ריים במיסגרת חוזה-השלום.

נציגיה של ממשלת-ישראל נכ-חו בטקס. ולקחו בו חלק.

כמה ימים לפני כן הודיע המו-של הצבאי הישראלי בגדה המע-רבית כי החליט לחבר לרשת-המיני-קבוצה של חברי תנועת „כד“ חסידי „הרב“ מאיר כהנא, שהתי-נחלו ליד קריית-ארבע. תנועה זו דוגלת בפה מלא בגירוש כל הע-רבים מן הגדה המערבית, כחוכ-נית-מינימום.

בישראל לא היתה שום תגוב-על אירועים אלה. הם נראו לכו-כטיבעיים.